

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра епізоотології, мікробіології і вірусології

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Декан факультету ветеринарної медицини

prof. М.І. Цвіліховський

" " 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри епізоотології, мікробіології і
вірусології

Протокол № 4 від «02» червня 2020 р.

В.о. завідувача кафедри _____ Мельник В.В.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

інтегрованої дисципліни

Превентивні технології забезпечення здоров'я дрібних домашніх і екзотичних тварин

(назва навчальної дисципліни)

ОС «Магістр» термін навчання 1,5 р. на базі ОС «Бакалавр»

спеціальність 211 – «Ветеринарна медицина

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація Ветеринарні превентивні технології забезпечення здоров'я тварин

(назва спеціалізації)

Факультет ветеринарної медицини

(назва факультету)

Розробники: Мартинюк Олександр Григорович, доцент, к.вет.н.

Київ – 2020

1. Опис навчальної дисципліни

Превентивні технології забезпечення здоров'я дрібних домашніх і екзотичних тварин

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	
Освітній ступінь	Магістр
Галузь знань	<u>21 – «Ветеринарія»</u> (шифр і назва)
Спеціальність	<u>211 – «Ветеринарна медицина</u> (шифр і назва)

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Нормативна
Загальна кількість годин	45
Кількість кредитів ECTS	1,5
Кількість змістових модулів	1
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	–
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання

	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	–
Семестр	2	–
Лекційні заняття	7 год.	–
Практичні, семінарські заняття	–	–
Лабораторні заняття	7 год.	–
Самостійна робота	30 год.	–
Індивідуальні завдання	–	–
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	2 год. 5 год.	–

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: основною метою інтегрованої дисципліни «Превентивні технології забезпечення здоров'я дрібних домашніх і екзотичних тварин» – удосконалення та поглиблення теоретичних знань і практичних навичок із розпізнавання інфекційних хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин, вивчення етіології, патогенезу, симптомів, перебігу, прогнозу, організації профілактичних і лікувальних заходів залежно від конкретного збудника інфекції та виду тварини.

Завдання:

- поглибити теоретичну підготовку з питань етіології, патогенезу і терапії інфекційних хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин;

- поглибити теоретичну підготовку із загальної та спеціальної епізоотології а також з інфекційних та інвазійних хвороб собак, котів та екзотичних тварин;
- освоїти методики клініко-лабораторних досліджень та методи постановки експериментів із вивчення хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин;
- освоїти новітні методи діагностики хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин;
- отримати навики з пошуку, аналізу та узагальнення матеріалів з наукових вітчизняних та зарубіжних першоджерел з вибраної магістрантом проблеми.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- сучасні методи клінічних, лабораторних, функціональних, інструментальних та інших досліджень дрібних домашніх і екзотичних тварин;

- особливості етіології, патогенезу, симптомів, а також принципи лікування та профілактики хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин;

- чинні закони та інші нормативно-правові акти щодо безпеки та розповсюдження заразних хвороб собак, котів та екзотичних тварин.

Вміти:

- володіти сучасними методами клініко-лабораторних, та інших досліджень хворих дрібних домашніх і екзотичних тварин та вміти аналізувати їх результати;

- розпізнавати (диференціювати) хвороби дрібних домашніх і екзотичних тварин;

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Превентивні технології забезпечення здоров'я дрібних домашніх і екзотичних тварин»

Змістовий модуль 1.

Тема лекційного заняття 1. Епізоотична ситуація та основи профілактики заразних хвороб собак, котів та екзотичних тварин.

Тема лекційного заняття 2. Особливості діагностики, лікування та профілактики вірусних хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин.

Тема лекційного заняття 3. Особливості діагностики, лікування та профілактики бактеріальних та грибкових хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин.

Тема лекційного заняття 4. Особливості клітинної та гуморальної імунної відповіді за інфекційних хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.

	1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. (Епізоотологія)							
Тема 16. Епізоотична ситуація та основи профілактики заразних хвороб собак, котів та екзотичних тварин	12	2		2			8
Тема 17. Особливості діагностики, лікування та профілактики вірусних хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин	12	2		2			8
Тема 18. Особливості діагностики, лікування та профілактики бактеріальних та грибкових хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин	12	2		2			8
Тема 19. Особливості клітинної та гуморальної імунної відповіді за інфекційних хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин	9	1		2			6
Разом за змістовим модулем 4	45	7		8			30

3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	—	
2	—	
...	—	

4. Теми практично-лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1 (Епізоотологія)		
17	Загальні принципи та особливості лікування інфекційних хвороб дрібних домашніх і екзотичних тварин.	2
18	Вірусні хвороби собак і котів.	2
19	Бактеріальні хвороби собак і котів.	2
20	Дерматомікози собак і котів.	2

6. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ ОС «Магістр» Спеціальність <u>211 –</u> <u>«Ветеринарна</u> <u>медицина»</u>	Кафедра <u>терапії і</u> <u>клінічної</u> <u>діагностики</u> <u>2020-2021 навч.</u> <u>рік</u>	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни <u>«Превентивні технології</u> <u>забезпечення здоров'я</u> <u>дрібних домашніх і</u> <u>екзотичних тварин»</u>	Затверджую зав. кафедри <u>Костенко В.М.</u> <u>« </u> <u>»</u> <u>2020 р.</u>
---	--	---	---

Екзаменаційні запитання

1. Цикл розвитку збудників опісторхозу м'ясоїдних тварин

2. Сечокам'яна хвороба (етіологія, діагностика та лікування)

Тестові завдання різних типів

1. Назвіть препарати показані за епілепсії

1	фенобарбітал
2	сибазон
3	гентаміцин
4	натріо хлорид
5	коразол

2. Назвіть основний синдром, який виникає при тяжкому перебігу хвороб нирок і сечових шляхів:

1.	Сечовий
2.	Набряковий
3.	Серцево-судинний
4.	Больовий
5.	Уремічний

3. Охарактеризуйте збудника парвовірусної інфекції собак:

1	ДНК-вмісний вірус
2	РНК-вмісний вірус
3	збудник належить до родини Picornaviridae
4	збудник належить до родини Parvoviridae
5	на збудника не діє хлороформ і ефір
6	хлороформ і ефір інактивують збудника

4. Збудник каліцивірусної інфекції котів у навколошні середовищі виділяється із:

1	Фекаліями
2	Виділеннями з носа, очей, та гнійних ран
3	Сечею
4	Немас правильної відповіді

5. Як називається хвороба м'ясоїдних, що викликається даною комахою?

(у бланку відповідей впишіть назву українською мовою)

6. Вкажіть які з перерахованих препаратів використовують для етіотропного лікування собак, хворих на бабезіоз

1	Азидин
2	Дектомакс
3	Фармоксид
4	Діамідин
5	Тетрациклін

7. Перерахуйте особливості пеніса у котів:

1	Спрямований каудально
2	Спрямований краніально
3	Містить os penis
4	На поверхні має маленькі шипики
5	Поверхня пеніса гладка
6	Каудальна частина пеніса містить цибулини bulbus glandis

8. Овуляція у сук та кішок відбувається під впливом гормону:

1	Інгібіну.
2	ФСГ.
3	ЛТГ.
4	Окситоцину.
5	ЛГ

9. Оберіть 3 найбільш ефективних методи контролю оптимального часу осіменіння сук

1	Біохімічні дослідження крові.
2	Біохімічні дослідження виділень.
3	Клініко-візуальний.
4	Цитологічне дослідження мазку із слизової оболонки піхви.
5	Гормональні дослідження крові.

10. На рисунку представлені личинки, яких виявили при мікроскопічному дослідженні крові собаки

(у бланку відповідей впишіть назву хвороби, яку вони викликають)

7. Методи навчання

- словесні (лекційний, пояснення, дискусія, інструктаж, бесіда);
- наочні (ілюстрування, демонстрація, самостійне спостереження);
- практичні (метод справ, лабораторна робота, практична робота).

8. Форми контролю

- поточний (опитування, тестування);
- рубіжний (контрольна робота, реферат, модулі);
- підсумковий (тестування, екзамен письмовий).

9. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р. протокол № 6 з табл. 1.

Оцінка національна	Оцінка ЄКТС	Визначення оцінки ЄКТС	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82 – 89
	C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74 – 81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64 – 73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовільняє мінімальні критерії	60 – 63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35 – 59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01 – 34

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}.$

10. Методичне забезпечення

Галат В. Ф. Методичні вказівки з діагностики гельмінтозів тварин / В. Ф. Галат, А. В. Березовський. Н. М. Сорока. – К.: Ветінформ, 2004. – 54 с.

Електрокардіографія: Будова та аналіз електрокардіограми у здорових і хворих тварин. Частина 2: Методичнівказівки / М.І. Цвіліховський, І.Г. Погурський, В.І. Береза та ін. – К.: НАУ, 2004. – 17 с.

Лабораторна діагностика функціонального стану печінки: методичні вказівки / Цвіліховський М.І., Грищенко В.А., Грушанська Н.Г., Костенко В.М. – К.: «ЦП КОМПРИНТ», 2012. – 79 с.

Лакатош В.М. Методичні вказівки до вивчення навчального модулю №2 «Патологія відтворення дрібних та екзотичних тварин» дисципліни «Превентивні технології забезпечення здоров'я дрібних та екзотичних тварин» для підготовки студентів ОКР «Магістр» (на базі ОКР «Бакалавр») за спеціальністю 8.11010101 «Ветеринарна медицина (за видами)» для вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації.- К., ЦП «КОМПРІНТ», 2014. - 19 с.

Лакатош В.М. Курс лекцій «Патологія відтворення собак і котів» для підготовки студентів ОС «Магістр» за спеціальністю 8.11010101 «ветеринарна медицина (за видами)» для вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації.- К., ЦП «КОМПРІНТ», 2015 . - 374 с.

Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Підручник / В. Ф. Галат, А. В. Березовський, Н. М. Сорока та ін.: за ред. проф. В. Ф. Галата. – Полтава: Укрпромторгсервіс, 2012. – 338 с.

Патологія нервової системи у собак / Цвіліховський М.І., Січкар В.С., Костенко В.М., Грушанська Н.Г. / Методичні вказівки. К.: Видавничий центр НАУ, 2009. – 38 с.

Терапевтична техніка у собак і котів : методичні вказівки для студентів спеціальності «Ветеринарна медицина» ОКР «Магістр» / уклад. Н. І. Бойко [та ін.]. – К. : 2014. – 48 с.

Ультразвукова діагностика хвороб нирок у дрібних домашніх тварин : методичні вказівки для підготовки фахівців ОКР «Магістр» за спеціальністю 8.11010101 – Ветеринарна медицина (за видами) / уклад. В. О. Бондар [та ін.]. - К. : ЦП «КОМПРІНТ», 2013. – 47 с.

Цифрова рентгенологія методи отримання зображення і переваги перед традиційними технологіями / Цвіліховський М.І., Бондар В.О., Костенко В.М., Січкар В.С., Якимчук О.М., Шестопалка Р.І. / Методичні вказівки. К.: Видавничий центр НУБіП України, 2010. – 36 с.

11. Рекомендована література

– основна:

Галат В. Ф. Тропическая ветеринарная паразитология: Учеб. / В. Ф. Галат – К.: УСХА, 1991. – 368 с.

Справочник по инфекционным болезням собак и кошек. Р. Гаскелл, М. Беннет, - М.: «Аквариум», 2005. - 223 с.

– допоміжна:

Болезни кожи собак и кошек. / К.С. Медведев. – К.: ВИМА, 1999 – 150 с.

Болезни собак и кошек / В.Б. Борисевич, В.Ф. Галат, Г.М. Калиновский, В.С. Січкарь и др.; под ред.. А.Й. Мазуркевича. – К.: Урожай, 1996. – 432 с.

Кирк Р., Бонаугра Д. Современный курс ветеринарной медицины Кирка / Пер. с англ. – М.: ООО «Аквариум-Принт», 2005. – 1376 с.: ил.

Медведева М.А. Клиническая ветеринарная лабораторная диагностика / Пер. с англ. – М.: «Аквариум», 2013. – 416 с.

Мейер Д., Харви Д. Ветеринарная лабораторная медицина. Пер с англ. – М.: «Софіон», 2007. – 458 с.: ил.

Ниманд Хане Г., Сутер Петер Ф. Болезни собак. Практическое руководство для ветеринарных врачей (организация ветеринарной клиники, обследование, диагностика заболеваний, лечение) / Пер. с нем.; 2-е издание. – М.: «Аквариум ЛТД», 2001 – 816 с. с ил.

Справочник по лечению собак и кошек с описанием лекарственных средств / И.В.Сидоров, В.В. Калугин и др. – М.: Нива России: Изд. дом «ОНИКС 21 век», 2001. – 576 с.

Уиллард Майкл Д., Тведен Гарольд, Торнвальд Грант Г. Лабораторная диагностика в клинике мелких домашних животных/ Под ред. д.б.н. В.В. Макарова; Пер. с англ. – М.: ООО «АКВАРИУМ БУК», 2004. – 432 с.: ил.

Чандлер Э.А., Гаскелл К.Дж. Гаскелл Р.М. Болезни кошек / Пер. с англ. – М.: «Аквариум», 2011. – 688 с.: ил.

12. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/nd/> – Наукові доповіді Національного університету бюробусів і природокористування України
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
3. <http://dspace.nubip.edu.ua:8080/jspui/> – Електронна бібліотека НУБП України
4. Ветеринарна медицина, розділ (ветеринарна паразитологія):
<http://www.twirpx.com/files/medicine/veterinary/parasite/>